Nr 25

Inrikesutskottets betänkande i anledning av motion angående tillhandahållandet av privatchaufför inom statlig verksamhet.

I motionen 1972:283 av herr Signell m. fl. (s) hemställs att riksdagen måtte besluta att hos Kungl. Maj:t hemställa om att systemet med privatchaufför inom statens verksamhetsområden blir föremål för utredning.

Systemet med direktionsbil med privatchaufför har enligt motionärerna avskaffats inom ett flertal stora och medelstora företag medan det däremot bibehålls inom den statliga sektorn bl. a. vid statliga verk, företag och länsstyrelser. Motionärerna finner systemet såväl oekonomiskt som otidsenligt och anser att det bör avskaffas. De föreslår en rad alternativ och uttalar att om tjänstebil skall ställas till förfogande skall svensktillverkade bilar inköpas.

Remissyttrande över motionen

Utskottet har inhämtat yttrande över motionen från riksrevisionsverket (RRV) som tillstyrker att frågan på lämpligt sätt utreds. RRV anför att systemet med direktionsbil och chaufför i största möjliga utsträckning bör begränsas inom både den civila och den militära statsförvaltningen. RRV erinrar vidare om att verket under hösten 1969 informerade myndigheterna om möjligheterna att långtidsförhyra bilar, s. k. leasing, för tjänstebruk i stället för att inköpa sådana. Leasingförfarandet utnyttjas redan enligt verket i förhållandevis stor omfattning inom staten som ersättning för tjänstebilar. Vidare har myndigheterna informerats av RRV om att möjligheter finns även till att korttidsförhyra bilar. Med anledning av den i motionen framförda synpunkten att endast svensktillverkade bilar bör inköpas och ställas till förfogande som tjänstebilar erinrar RRV om att gällande upphandlingsbestämmelser inte medger statliga myndigheter att vid sin upphandling diskriminera utländska leverantörer.

Föreskrifter rörande länsstyrelsernas rätt till tjänstebilar

I regleringsbreven för länsstyrelserna utfärdade av civildepartementet, statsliggaren 1972/73 XII/C, föreskrivs bl. a. att länsstyrelse får, om medel anvisats, anskaffa tjänstebil med erforderlig utrustning för en kostnad av högst 40 000 kr. Länsstyrelsens tjänstebil får efter landshövdingens bestämmande fritt disponeras av honom för hans tjänsteresor. Efter landshövdingens bestämmande får bilen användas av tjänstemän hos

länsstyrelsen för tjänsteresor samt i övrigt för sådana resor som har samband med landshövdingens ämbetsutövning. Vid beordrade resor med bilen anses bilförare deltaga som förrättningsman.

Utskottet

Motionärerna önskar en utredning av systemet med privatchaufför inom den statliga sektorn. Som framgår av det föregående har riksrevisionsverket – som anser att systemet med direktionsbil och chaufför i största möjliga utsträckning bör begränsas inom både den civila och den militära statsförvaltningen – uppmärksammat denna fråga och informerat myndigheterna om bl. a. möjligheten att långtidsförhyra bilar för tjänstebruk som alternativ till inköp av tjänstebilar. Detta förfarande tycks enligt vad verket anför redan nu utnyttjas i förhållandevis stor omfattning inom staten.

Frågan i vad mån det är berättigat att ha särskilda fordon jämte personal avdelade för vissa ledande statliga befattningshavares räkning bör bedömas utifrån kostnads- och effektivitetssynpunkter. Som framgår av riksrevisionsverkets yttrande är problemet uppmärksammat av det organ som skall verka för en rationell drift av den statliga verksamheten. Det får förutsättas att verket i sin fortlöpande granskning av myndigheternas förvaltning uppmärksammar frågan och föreslår de förändringar som från ovan angivna utgångspunkter kan anses påkallade. Det kan inte anses erforderligt att riksdagen påkallar en särskild utredning i frågan. Beträffande det i motionens motivering framlagda förslaget att endast svensktillverkade bilar skall ifrågakomma vid upphandling hänvisar utskottet till RRV:s yttrande.

Med hänsyn till det anförda avstyrker utskottet motionen.

Utskottet hemställer

att riksdagen avslår motionen 1972:283.

Stockholm den 17 oktober 1972

På inrikesutskottets vägnar

KARL ERIK ERIKSSON

Närvarande: herrar Eriksson i Arvika (fp), Fagerlund (s), Nilsson i Östersund (s), Andersson i Billingsfors (s), Nordgren (m), fru Hörnlund (s), herrar Fridolfsson i Rödeby (s), Johansson i Simrishamn (s), Stridsman (c), Oskarson (m), Lorentzon (vpk), Mattsson i Skee (c), Jadestig (s), Fransson (c) och Ekinge (fp).

Reservation

av herr Lorentzon (vpk) som anser att utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

Motionärerna önskar en utredning av systemet med privatchaufför inom den statliga sektorn. Utredningskravet har tillstyrkts av riksrevisionsverket, det organ som skall verka för en rationell drift av den statliga verksamheten.

Utskottet delar uppfattningen att systemet med direktionsbil och chaufför i den civila och militära statsförvaltningen bör ses över. En utredning bör därför komma till stånd med inriktning på att avskaffa eller i vart fall snävt begränsa detta system och ersätta det med ett tidsenligare. Det bör ankomma på Kungl. Maj:t att bestämma den form i vilken utredningsarbetet skall bedrivas. Vad utskottet anfört bör ges Kungl. Maj:t till känna.

Utskottet hemställer

att riksdagen med bifall till motionen 1972:283 som sin mening ger Kungl. Maj:t till känna vad utskottet anfört.

Göteborgs Offsettryckeri AB 72 1692 S Stockholm 1972